

Uchwała Nr 55 /VI / 2018
Zarządu Głównego Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej
podjęta drogą obiegową w dniu 20.06.2018 r.

**w sprawie zaopiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek
handlowych oraz niektórych innych ustaw**

§ 1.

Zarząd Główny Stowarzyszenia Notariuszy RP w związku z otrzymanym od Ministra Przedsiębiorczości i Technologii, w dniu 17 maja 2018 roku, pismem nr DDR-I.0210.2.2018DDR-I.0210.2.2018 w sprawie wyrażenia opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw - dalej „Projekt” - **postanawia** zgłosić poniższe, wstępne uwagi do przesłanego Projektu:

1. Uwagi Ogólne.

Przyjęta w Projekcie konstrukcja prostej spółki akcyjnej (dalej w skrócie PSA) opiera się na daleko posuniętym odformalizowaniu procesu jej tworzenia i sposobu funkcjonowania. Z jednej strony jest to koncepcja zasługująca na aprobatę z uwagi na uproszczenie obrotu prawnego. Z drugiej jednak strony zbyt dalekie odformalizowanie PSA prowadzi do tego, że ochrona jej wierzycieli jest tylko iluzoryczna, a sama konstrukcja PSA stwarza pokusę do wykorzystywania jej w procederze prania pieniędzy i finansowania terroryzmu lub przez zwykłych oszustów. W ocenie Zarządu Głównego Stowarzyszenia należałoby rozważyć, czy nie lepszym narzędziem prawnym dla start-upów byłaby nieco zmodyfikowana spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, która ze swojej natury jest spółką w małym stopniu sformalizowaną. Projekt, ponadto nie zachowuje równowagi pomiędzy interesami akcjonariuszy przejawiającymi się w odformalizowaniu PSA a ochroną jej wierzycieli, np. przez pozbawienie konieczności badania wkładów niepieniężnych przez biegłych rewidentów - brak racjonalnego wytłumaczenia dla

takiego odformalizowania. PSA w wersji przedstawionej przez projektodawcę może stać się narzędziem w procesie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Zdaniem Stowarzyszenia, często w praktyce występować będą przypadki niemożności ustalenia beneficjenta rzeczywistego (np. w przypadku zbycia akcji), a zatem w świetle art. 41 ust. 1 wchodzącej w życie z dniem 13 lipca br. ustawy z dnia 01 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, instytucje obowiązane będą odmawiać dokonania transakcji, w tym: notariusze dokonania czynności notarialnej, a bank - realizacji zwykłego przelewu.

Warto być może postawić retoryczne pytanie, czy rzeczywiście kwota 5000,-zł jako kapitału zakładowego stanowi faktyczną a nie wymyśloną barierę dla rozwoju przedsiębiorczości?!

2. Uwagi dotyczące ewidencji akcji.

Projektowany Art. 300³¹ § 2 pkt 7 ksh przewiduje, że podmiotem upoważnionym do prowadzenia ewidencji jest notariusz. Jednocześnie Projekt nie zawiera jakiegokolwiek szczegółowej regulacji w tym zakresie, w szczególności jakiegokolwiek zmiany ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie (dalej w skrócie pr. not.). Zgodnie z Projektem notariusz miałby prowadzić ewidencję na podstawie umowy zawartej ze spółką. Zauważyć należy, że notariusz, w obowiązującym stanie prawnym, nie zawiera umów z klientami, a czynności dokonywane przez notariusza mają charakter dokumentu urzędowego (art. 2 § 2 pr. not.). Projekt nie reguluje zarówno ogólnych kwestii: treści umowy, którą spółka miałaby zawierać z notariuszem, zakresu odpowiedzialności notariusza, jak i szczegółowych kwestii, np.: czy każdy wpis danych do ewidencji jest osobną czynnością notarialną, której stroną jest wnioskodawca, jakie są jej wymogi formalne, w jakim zakresie stosuje się do niej przepisy działu II rozdział 1 i 2 pr. not. Ponadto, w Projekcie brak jest regulacji dotyczących zmiany podmiotu upoważnionego do prowadzenia ewidencji, która to zmiana może być podyktowana względami, zarówno zależnymi od spółki, jaki i od niej niezależnymi, np. śmierć notariusza prowadzącego ewidencję. Koniecznym byłoby, zatem uregulowanie trybu przekazania spółce, czy to przez likwidatora kancelarii notarialnej, czy notariusza przechodzącego na emeryturę, danych z ewidencji.

Projekt nie zawiera również odpowiedzi na szereg innych pytań: np. co w sytuacji, gdy zgromadzenie akcjonariuszy obejmujące podjęcie uchwały w sprawie

podwyższenia kapitału zakładowego w drodze nowej emisji akcji, protokołuje inny notariusz niż ten, który prowadzi ewidencję i nikt nie zgłosi dokonania zmian w ewidencji? W oparciu o jakie dokumenty dokonuje się wpisu danych do ewidencji, aby zapewnić ich prawdziwość? Czy będą wpisywane zmiany wynikające z umorzenia akcji?

Uwagi powyższe dotyczą również innych podmiotów uprawnionych do prowadzenia ewidencji.

Projektowany Art. 300³⁴ § 3 ksh zakłada, że zbycie lub obciążenie akcji powinno być dokonane w formie pisemnej albo elektronicznej pod rygorem nieważności. W sytuacji mnogości kancelarii notarialnych, czynnych często do późnych godzin wieczornych i jednocześnie niskiej taksy notarialnej (20,00 zł netto), brak jest racjonalnych przesłanek do rezygnacji z notarialnego poświadczenia podpisów, które zapewnia możliwość identyfikacji stron i służy bezpieczeństwu obrotu gospodarczego. Zwykła forma pisemna nie pozwala notariuszowi na jakąkolwiek weryfikację autentyczności dokumentu, co w praktyce obrotu skutkować będzie licznymi nadużyciami, zważywszy, że według Projektu wpisy są dokonywane na wniosek osoby mającej w tym interes prawny a spółka później jest informowana o dokonanym wpisie. W Projekcie brak jest również regulacji co do sposobu informowania Spółki o wpisie w ewidencji - czy wystarcza mail, czy forma pisemna?. Uregulowania wymaga, na gruncie ustawy Prawo o notariacie, forma wniosku o wpis w ewidencji poprzez osobiste stawiennictwo osoby zainteresowanej.

Koniecznym jest także ujawnienie w Rejestrze Przedsiębiorców podmiotu prowadzącego ewidencję, co powoduje konieczność zmiany art. 5 pkt 3 Projektu w zakresie danych ujawnionych w Rejestrze Przedsiębiorców. Zmiana podmiotu prowadzącego ewidencję powinna być skuteczna od chwili ujawnienia tego faktu w Rejestrze Przedsiębiorców.

Zważywszy na powyższe argumenty, Projekt w obecnym kształcie wymaga dalszych prac, w celu usunięcia luk w regulacji PSA. Zdaniem Stowarzyszenia Projekt nie realizuje zasady kompletności regulacji (§ 2 Zasad techniki prawodawczej) oraz nie realizuje w pełni wskazanych w uzasadnieniu Projektu celów, między innymi w zakresie ochrony wierzycieli PSA.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za Zarząd

Anna Dańko – Roesler

Prezes Zarządu Głównego SNRP